

PLA DE FOMENT LECTOR IES MIGUEL HERNÁNDEZ

CURS 2022-23

ÍNDEX

1 JUSTIFICACI3N DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE I MESURES PER EL FOMENT DE LA LECTURA

1.1. Característiques del centre i del seu entorn

2 ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

2.1. Identificaci3n del punt de partida: quines pràctiques portem a terme?

2.2. s de les installacions: biblioteca, aula d'informàtica, sal3 d'actes, etc.

1 OBJECTIUS, I ACTUACIONS A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS

3.1. Professorat

3.2. Alumnat

3.3. Famílies

3.4. Entorn del centre (biblioteca, Ajuntament, llibreries, entitats cíviques i socials, editorials...)

2 PLANIFICACI3N I TEMPORALITZACI3N D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR.RE-

CURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE 5.1.

Biblioteques d'aula

5.2. Biblioteca de centre

5.3. Aula d'informàtica

5.4. Recursos humans

5.5. Altres recursos

5.6. A qui correspon aplicar les actuacions del Pla de foment lector?

5. AVALUACI3N, REVISI3N I PROPOSTES DE MILLORA

6. DIFUSI3N DEL PLA LECTOR DE CENTRE

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE

La lectura és una de les destreses fonamentals que s'aprenen a l'escola. Al llarg de l'educació obligatòria, la millora de la capacitat lectora és un objectiu permanent, atés que per mitjà de la paraula escrita és com es transmeten gran part dels continguts curriculars. Però la de la lectura és una habilitat complexa i implica el coneixement del codi, la capacitat per a desxifrar les diverses combinacions i l'aptitud per a contextualitzar les unitats significatives, i donar-los sentit.

Val a dir que l'adquisició de l'hàbit de la lectura no respon a una evolució natural. Els xiquets i les xiquetes aprenen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que estimele l'aprenentatge.

Els xiquets i les xiquetes han de llegir al llarg de tota la seua vida, i per això, l'institut ha de vetllar perquè els llibres formen part de la vida dels alumnes. Per mitjà de la lectura accediran al coneixement, aprendran a concentrar-se per a desxifrar i entendre el codi escrit, i incrementaran el seu vocabulari, entre altres habilitats. Per això, un hàbit lector aconseguit i assentat és sinònim d'accés del coneixement i de capacitat per a aprendre a aprendre d'una manera autònoma.

Per això, gran part de la pràctica docent diària ha de basar-se en activitats que tinguen relació directa amb el foment de l'hàbit lector. I és d'ací d'on sorgeix la necessitat de concretar un Pla de foment lector que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar actuacions per a aconseguir que augmenten els índexs lectors entre l'alumnat del centre. Cal implementar accions que, a partir del treball de la comprensió lectora, vagen dirigides a aconseguir una competència lectora òptima.

L'elaboració del pla de foment lector del centre ve impulsada pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Orde 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana.

És molt evident que fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca o del departament a què es pertanya. La lectura passa a ser, a més, contingut curricular, i es reforça d'aquesta manera la trajectòria didàctica que fa que es conceba com a pràctica educativa rellevant que ultrapassa l'associació a les àrees de caràcter exclusivament lingüístic.

Cada docent pot dur a terme actuacions en favor de la lectura de manera individual, però sens dubte és molt més efectiu treballar coordinadament, de manera coherent i conjunta, és a dir, confeccionant un pla de foment lector de centre.

Mesures per el foment de la lectura segons les instruccions de principi del curs 22_23:

Els centres hauran d'elaborar mesures per a fomentar la lectura amb la finalitat d'aconseguir els objectius establits en la normativa que regula els actuals plans per al foment de la lectura.

Aquestes mesures hauran d'assegurar i consolidar la comprensió lectora i la capacitat de composició textual, en qualsevol suport, analògic o digital, de tot l'alumnat del centre, ser transversals en les programacions d'aula i desenvolupar-se en totes les àrees i àmbits.

L'objectiu d'aquestes mesures és fomentar l'hàbit lector i el gust de llegir per part de l'alumnat al llarg de totes les etapes de l'aprenentatge, perquè incorporen la lectura en diferents formats i tipologies com un dels fonaments del seu procés educatiu i vital. Per a això, cal realitzar accions de dinamització de la lectura i de dinamització de la biblioteca d'aula i, si és el cas, de la biblioteca de centre com a espai educatiu flexible, com a centre de recursos d'informació, de lectura, de cultura, que fomenti l'aprenentatge autònom i que siga un factor de compensació social que afavorisca la igualtat i la diversitat, incloent-hi tots els formats que permeten l'accés a la lectura de la totalitat de l'alumnat. Aquestes mesures hauran de contemplar una representació equilibrada d'autoria femenina i/o de personatges protagonistes femenins, amb rols no estereotipats, en els diferents textos que es proposen.

Les programacions d'aula inclouran la planificació i l'organització de temps i d'espais per a llegir, crear i consolidar actituds favorables cap a la lectura i cap a la cultura en totes les àrees, àmbits i matèries curriculars i integrar-hi les tecnologies de la informació i de la comunicació per a afavorir l'alfabetització múltiple i el desenvolupament de la competència informacional.

L'avaluació de totes les mesures anteriors es realitzarà en el marc de la memòria final de curs.

1.1. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE I DEL SEU ENTORN

El centre educatiu objecte d'aquest pla de foment lector de centre reuneix les característiques següents: situat a Alacant, una ciutat d'aproximadament 300.000 habitants, el centre es troba en el barri de Sant Blai, proper al centre i que es caracteritza per una bona dotació escolar, esportiva i d'oci.

Les famílies que componen el centre es caracteritzen, socialment, per pertànyer a una classe social mitja-baixa amb una presència prou considerable d'immigrants en els curs de primer cicle d'ESO.

El centre compta amb 17 unitats d'ESO (un PDC i in PR4), 9 unitats de Batxillerat i 9 unitats de cicles formatius d'Hostaleria i Turisme. El claustre de professorat està format per uns 100 membres. El centre compta amb uns 1000 alumnes. L'alumnat és castellanoparlant, tan sols n'hi ha, aproximadament, un 10 % valencianoparlants. Un 17% de l'alumnat és immigrant, procedent de unes 40 nacionalitats.

Es duen a terme diferents programes d'atenció a la diversitat: 1ºPDC, EXIT, PR4 per a respondre a les necessitats de l'alumnat que ho requerisca. El centre disposa d'una aula específica d'alumnat amb NEE.

2. ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

2.1. IDENTIFICACIÓ DEL PUNT DE PARTIDA: QUINES PRÀCTIQUES PORTEM A TERME?

a) Actuacions dirigides al professorat

- Elaboració per departaments de llistes d'obres de lectura col·lectiva a classe o de lectura obligatòria per part de l'alumnat per a cada curs escolar.
- Revisió de l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. i participació, almenys, en un curs o en unes jornades.
- Preparació de visites amb l'alumnat, almenys una vegada a l'any, a la biblioteca del centre.
- Preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament en el centre.
- Proposta de treballs d'investigació, adequats al nivell, que impliquen fer investigacions en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.
- Aprofitant la concessió d'algun premi literari important, proposar a l'alumnat fer murals sobre els escriptors i escriptores guardonats o homenatjats.
- Elaboració d'unitats didàctiques per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar, incloent-hi sempre algunes lectures relacionades amb el tema, com: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.
- Programació d'una o dues eixides a representacions teatrals o sessions de cinema.
- Participació en concursos literaris convocats per l'Ajuntament o institucions culturals i educatives.
- En les reunions de tutoria de començament del curs, explicació per part del professorat de la importància de la lectura en l'aprenentatge i de la influència positiva en l'estudi.
- Elaboració de díptics a Nadal i a finals de curs per a les famílies, en què es proposen consells per a afavorir el foment de la lectura en l'àmbit familiar, i que incloquen llistes de llibres recomanats.

b) Actuacions dirigides a l'alumnat

- Lectura, al menys, d'un llibre per trimestre en cada aula i nivell.
- Ús habitual del servei de préstec de la biblioteca del centre
- **Construcció, per part de l'alumnat, dels propis itineraris lectors triant obres que són del seu interès**
- **Dedicació d'una hora de lectura setmanal en tots els nivells de l'ESO. En el cas de 1r, a més, s'incrementa una hora de lectura en valencià i una altra hora en castellà en l'optativa "Taller de lectura".**

c) Actuacions en tot el centre

- Celebració de tots els actes a l'abril com més del llibre i la lectura, aprofitant les efemèrides del 2 d'abril, Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil, i el 23 d'abril, Dia Internacional del Llibre, i altres efemèrides importants.
- Celebració del Dia Europeu de les Llengües el 26 de setembre
- Planificació de concursos d'escriptura.
- Organització de recitals de poesia, trobades amb escriptors, etc.
- Col·laboració estreta amb l'AMPA del centre perquè s'implique en la participació en activitats formatives adscrites als pares i les mares de l'alumnat.

2.2. ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA, AULA D'INFORMÀTICA, SALÓ D'ACTES, ETC.

Biblioteca de centre

Descripció

La biblioteca del centre es troba a l'entrada del centre amb una bona accessibilitat, fins i tot, per a persones minusvàlides. Té 151 metres quadrats i està equipada amb 10 taules i 60 cadires.

Hi ha sis terminals informàtics de consulta i una impressora. A més, per la seua configuració espacial, s'hi poden fer altres activitat de foment de la lectura, com ara trobades literàries, intercanvi de llibres, consulta de fons editorials, consulta en internet, lectura de premsa diària, etc.

El fons bibliogràfic es compon de 21,000 referències, dels quals són en valencià, aproximadament un 10 %, en altres llengües un 5% i la resta en castellà.

La biblioteca escolar és un centre de recursos de lectura, informació i aprenentatge que s'ha d'adaptar a les actuals necessitats educatives i ser un suport innovador per a l'activitat docent, fonamental per a desenvolupar un pensament crític en la societat de la informació i del coneixement.

La nostra biblioteca no estava ordenada seguint la CDU i per això precisava d'una reorganització sobre la base de la Classificació Decimal Universal amb la implicació dels diferents departaments didàctics que pogueren prendre decisions d'acord amb els nostres fons, l'espai amb el qual comptem i les necessitats del nostre alumnat. A més, la classificació actual de la biblioteca no permetia la utilització del Programa de Gestió de Biblioteques (PMB) per a informatitzar els préstecs.

Actuacions dutes a terme durant el curs 21/22

És per això que, vam realitzar al curs 2021/22 un "Projecte de Formació en Centres" de Digitalització de la Biblioteca que ens ha permés conèixer els fonaments bàsics d'organització d'una biblioteca i el funcionament del Programa de Gestió de Biblioteques (*PMB). El resultat d'eixe treball l'exposem a continuació a través de la descripció de les diferents actuacions dutes a terme:

-Reorganitzar els exemplars seguint la CDU: hem reorganitzat les literatures (valenciana, castellana, anglesa, francesa i "altres literatures"), el còmic (incloent manga, novel·la gràfica i àlbum il·lustrat) i algunes de les matèries restants (Filosofia i Economiia). Això suposa al voltant de 6.000 volums. Falta la resta de matèries, a excepció de Matemàtiques que ja estava ordenada seguint la CDU.

-Generar codis de barres per a cada llibre a través del PMB i pegar-los en cada exemplar: s'ha fet amb tots els exemplars de la Literatura juvenil en valencià, amb tots els llibres de Literatura anglesa en anglès (tant les lectures graduades adaptades com les originals), amb el còmic, amb la Literatura juvenil en castellà, amb el Teatre (no juvenil) en castellà i amb part de la *Poesía (no juvenil) en castellà. Tambè s'ha fet amb una part de Filosofia. Això suposa al voltant de 3.000 exemplars.

-Utilitzar el lector òptic per a prestar un exemplar, renovar-lo o anotar la seua devolució. S'ha utilitzat sempre que l'exemplar comptara amb codi de barres. Si no era el cas, s'introduïa el número de registre de manera manual.

-Utilitzar el lector 3ptic per a identificar el/la alumne/a a traves del seu carnet-codi de barres. S'ha fet amb aquell alumnat al qual li havíem entregat el carnet, per exemple, el grup de l'Aula Específica. La cerca manual per cognom ha funcionat, tambe, perfectament.

-Adquisici3 de novetats atractives per a l'alumnat: s'ha intentat a traves de la proposta de compra entregada a Secretaria ajustada a la subvenci3 rebuda del "Programa de dinamitzaci3 de biblioteques escolars i foment de la lectura" encara que resulta clarament insuficient per a poder comprar els llibres que l'alumnat més demanda.

-Organitzaci3 d'un sistema de comunicaci3 amb els diferents departaments didàctics que garantisca l'existència a la biblioteca de les lectures que consideren interessants per al seu alumnat. Es va entregar a les/els caps/caps de departament un document perquè feren les peticions de llibres. Es va ajustar aqueixa petici3 als percentatges exigits per la convocat3ria del "Programa de dinamitzaci3 de biblioteques" i es va entregar la proposta a Secretaria fent constar que es quedaven fora algunes de les peticions dels departaments perquè s'excedia l'import de l'ajuda concedida en algun apartat en concret.

Objectius per al curs 2022/23:

-Per al curs 2022/23 el nostre principal objectiu és garantir que l'alumnat pugui fer préstecs i devolucions durant tot l'horari escolar, inclosos els dos esbarjos de l'horari de mat. Aix3 implica comptar amb professorat que atenga la biblioteca en totes aqueixes franges horàries i que spia realitzar cerques, préstecs i devolucions d'exemplars. Amb la intenci3 de complir aquest objectiu, es va fer, en els primers dies de setembre del present curs, una xicoteta formaci3 amb tot l'equip de guàrdies de biblioteca.

-A més, l'equip de guàrdies de biblioteca continuar, durant aquest curs escolar, treballant en l'ordenaci3 i digitalitzaci3 de la biblioteca.

-Les actuacions encaminades a la difusi3 de la biblioteca entre l'alumnat i altres relacionades amb el foment de la lectura s'han fet només de manera puntual, no sistemtica. S'ha elaborat una presentaci3 per a posar en classe i una sèrie d'activitats per a dur a terme cerques a la biblioteca. La nostra intenci3 per al curs 2022/23 és fer a principi de curs visites a la biblioteca amb tot l'alumnat i crear una secci3 a la biblioteca destinada a "recomanacions" on es col·loquen els llibres proposats per cada departament, les novetats, els llibres relacionats amb un esdeveniment o amb la trobada amb un escriptor o una escriptora, etc.

Aula d'informàtica

Descripci3

El centre disposa de quatre aules d'informàtica distribuïdes des del primer al quart pis, amb uns 100 ordinadors. Les aules tenen entre 36 i 80 metres quadrats, per tant, cada aula pot ser utilitzada simultàniament per 30 alumnes en l'aula més gran. Les aules de cicles formatius s'han dotat també d'ordinadors, per a l's de l'alumnat.

A més, per la seua configuraci3 espacial, es poden fer altres activitat de foment de la lectura, com ara investigacions en la web, treball amb wikis, edici3 de vídeo i audio i qualsevol treball relacionat amb les noves tecnologies.

El centre també disposa de tauletes, amb els quals es pot aconseguir que qualsevol aula siga un aula d'informàtica i totes les aules tenen ordinador i can3.

Actuacions que es duen a terme

- Existència d'un docent encarregat, cada curs, del funcionament de l'aula d'informàtica.

- Ús de l'aula per totes les classes i nivells del centre, és a dir, per tot l'alumnat.
- Organitzaci3n de grups reduïts per a aprofitar més bé els recursos.
- Destinaci3n d'una quantitat anual de diners del centre per a la compra de materials necessaris per al funcionament de l'aula d'informàtica.
- Establiment d'una programaci3n progressiva per nivells i cicles de les activitats que es fan en l'aula d'informàtica.
- Utilitzaci3n de l'aula d'informàtica per a fer treballs de recerca informativa en tots els nivells i cicles.
- Proposta d'activitats que facen necessària la investigaci3n i la consulta en l'aula d'informàtica.

3. OBJECTIUS I ACTUACIONS PER A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS

3.1. PROFESSORAT

Objectius

- Participar en l'elaboraci3n del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne l'avaluaci3n al finalitzar cada curs escolar.
- Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
- Elaborar les normes d'ús de la biblioteca del centre amb la col.laboraci3n de l'alumnat, conèixer-les i saber com s'organitza.
- Col.laborar en les activitats d'animaci3n a la lectura que s'organitzen col.lectivament en el centre.

Actuacions i activitats

- Constituci3n de la comissi3n coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar.
- Preparaci3n d'activitats lúdiques i divulgadores adscrites a l'alumnat.
- Celebraci3n de sessions d'informaci3n sobre el món del llibre i assistència a actes extraescolars que tinguen relaci3n amb el foment de la lectura (cursos, presentacions de llibres, seminaris, grups de treball, fires de llibres, etc.).
- Elaboraci3n de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius.
- Confecci3n d'un sistema de seguiment i avaluaci3n del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observaci3n, presentacions de llibres llegits, etc.
- Avaluaci3n en claustre del pla lector.

3.2. ALUMNAT

Objectius

- Promoure activitats per als alumnes amb els llibres i amb la biblioteca del centre.
- Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
- Plantejar activitats perquè l'alumnat s'aficione a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
- Contribuir a crear hàbits de respecte i d'atenci3n cap als llibres i la biblioteca del centre...
- Informar de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
- Iniciar i/o consolidar la necessitat de constituci3n i formaci3n de la pròpia biblioteca personal.
-

Actuacions i activitats

- A l'inici de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura per a cada cicle i nivell educatiu. Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

○ **ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENTATGE DE LA LECTURA I APRENTATGE PER MITJÀ DE LA LECTURA.**

- Després de llegir un text -llibre o unitat didàctica de qualsevol àrea-, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitament de la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de busca d'informació sobre l'autor/a. Comentari i incentivació de la lectura de l'obra completa.
- Aprofitament dels textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Recerca d'informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i confecció de treballs d'ampliació de continguts.
- Selecció de textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- Redacció habitual de textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- Redacció de textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- Lectura col·lectiva els textos redactats per l'alumnat.

○ **ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM LA BIBLIOTECA, ETC.**

Realització d'activitats de motivació prèvies a la lectura:

- Visita a una biblioteca pública, una llibreria, una impremta, una exposició sobre llibres, etc.
- Lectura i escriptura de ressenyes.
- Presentació de llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- Elaboració de recomanacions de lectures: lectures a la carta.
- Escripció de cartes a escriptors o escriptores per a demanar-los informació sobre la seua obra literària o sobre aspectes biogràfics importants.
- Confecció de murals amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.
- Projecció de pel·lícules basades en obres literàries.

Activitats a realitzar durant la lectura:

- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Recitació de textos poètics.
- Dramatització de textos.
- Lectura col·lectiva d'un llibre.

Activitats a realitzar després de la lectura:

- Confecció d'una fitxa de lectura o conversació amb el professorat per a comentar l'obra.
- Tertúlies dialògiques. Organització i realització de debats provocats per la lectura

d'un llibre determinat.

- Preparació de la visita d'un escriptor o escriptora.
- Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc.
- Il·lustració d'un passatge determinat o transformació en còmic d'alguna escena.
- Dramatització d'algun succés o escena del llibre
- Realització d'un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- Recerca d'informació sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre.
- Redacció d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
- Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu.

o **ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC.**

- Assistència a la representació d'obres de teatre per a potenciar la lectura de textos dramàtics.
- Celebració dels dies vinculats al el món de la lectura: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre).
- Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc.
- Preparació i realització d'una visita col·lectiva a una fira del llibre que se celebri en la nostra ciutat.
- Decoració d'una estança del centre amb personatges i objectes d'un llibre: el museu de les històries.

o **ESTRATÈGIES D'AFIRMACIÓ I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT.**

- Compartició de lectures amb l'alumnat.
- Valoració de l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat.
- Respecte per les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen.
- Atenció als alumnes que porten un llibre en l'aula per a mostrar-ho a la resta dels companys i les companyes, ressaltar si l'han portat pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura.
- Suggeriment de lectures de llibres.
- Promoció i suport en l'aula a l'intercanvi de dades informatives d'interès sobre possibles lectures entre l'alumnat.
- Recerca i comentari habitual de notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres.
- Presentació i promoció d'una imatge de persona lectora davant de l'alumnat a l'aula de manera freqüent: llegir en classe mentre els alumnes fan les tasques habituals, quan no requereixen l'atenció del docent.
- Renovació i ampliació amb una certa freqüència de la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula.
- Visita en la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.

3.3.FAMÍLIES

Objectius

- Informar i formar els pares i les mares sobre la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
- Orientar les famílies sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura en la llar.
- Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que es programen al centre.
- Implicar, encara més, l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura del centre.

Actuacions i activitats

- Invitació a les famílies perquè participen en la gestió del banc de llibres del centre educatiu.
- Implicar l'AMPA en el pla anual de foment de la lectura amb l'organització d'activitats.

3.4. ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

Objectius

- Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
- Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres.
- Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
- Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

Actuacions i activitats

- Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- Participació en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament i altres institucions culturals i educatives, especialment la relacionada amb el foment de la lectura.
- Participació en els concursos d'escriptura que es consideren interessants.
- Establiment de contacte amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre –producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat, al professorat o a les famílies.
- Concreció, en cada curs escolar, de les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura.

4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR

A partir de l'aprovació i la inclusió en el projecte educatiu del centre del Pla de foment lector, és el referent principal que guiarà al llarg de cada curs l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte i s'aprove un altre, amb independència que es puguin introduir les correccions i les millores a que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es porten a terme.

Per tant, els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs.

Per a assolir els objectius plantejats més amunt, es proposa la realització de les activitats següents, per departaments, durant el curs 2022-23:

✓ DEPARTAMENT D'ANGLÉS

Com a activitats per al foment de la lectura es proposen les següents:

- Lectura en veu alta de textos de diferents tipologies que apareixen en les distintes unitats del llibre de text.
- Utilització de lectures graduades per nivells de dificultat a partir de 3r d'ESO.
- Utilització de diferents textos discontinus, en diversos suports, per a practicar la comprensió de la informació de fonts simultànies.
- Perquè la lectura tinga caràcter comprensiu es realitzaran activitats durant les sessions de classe com respondre a preguntes relacionades amb el text llegit; assenyalar les idees principals del text, etc.

✓ DEPARTAMENTO DE BIOLOGÍA Y GEOLOGÍA

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo de Educación contempla en sus artículos la necesidad de dedicar en la ESO un tiempo específico para la lectura, señalando que se hará en todas las materias y que a su vez se incidirá en la comprensión lectora y en la expresión oral y escrita. Según la normativa, "... El desarrollo de la competencia en **comunicación lingüística** se puede trabajar desde la materia de **Ciencias de la Naturaleza**...". Esta materia exige la configuración y la transmisión de las ideas e informaciones. Así pues, el cuidado en la precisión de los términos utilizados, en el encadenamiento adecuado de las ideas o en la expresión verbal de las relaciones hará efectiva esta contribución. El dominio de la terminología específica permitirá, además, comprender suficientemente lo que otros expresan sobre ella. El uso sistemático del debate sobre aspectos que estén relacionados, por ejemplo, con la contaminación del medioambiente, sus causas o las acciones de los seres humanos que pueden conducir a su deterioro, o también sobre aspectos relacionados con la biotecnología y sus aplicaciones a la salud humana y a la experimentación, contribuye también a la **competencia en comunicación lingüística** porque exige ejercitarse en la escucha, la exposición y la argumentación. Así pues, el hecho de comunicar ideas y opiniones, imprescindibles para lograr los objetivos relacionados con una visión crítica de las repercusiones de la actividad humana sobre el medioambiente, fomenta el uso tanto del lenguaje verbal como del escrito. La valoración crítica de los mensajes explícitos e implícitos en los medios

de comunicación, como, por ejemplo, en la prensa, puede ser el punto de partida para leer artículos tanto en periódicos como en revistas especializadas, estimulando de camino el hábito para la lectura.

Existen cuatro dimensiones generales de la competencia lingüística, que son:

- **Hablar y escuchar**, es decir, ser competente en la expresión y comprensión de mensajes orales que se intercambian en situaciones comunicativas diversas.
- **Leer**, es decir, ser competente a la hora de comprender y usar textos diferentes con intenciones comunicativas también diferentes.
- **Escribir**, es decir, ser competente a la hora de componer diferentes tipos de texto y documentos con intenciones comunicativas diversas.

El dominio y el progreso de estas competencias en las dimensiones de hablar y escuchar, y leer y escribir, tendrá que comprobarse a través del uso que hace el alumnado en situaciones comunicativas diversas. Pueden servir de pautas los siguientes ejemplos de situaciones, actividades y tareas, que en su mayoría se realizan diariamente y que se pueden considerar para evaluar la consecución de esta competencia:

Hablar y escuchar

- La presentación de dibujos, fotografías, carteles, propagandas, etc. con la intención de que el alumno, individualmente o en grupo reducido, describa, narre, explique, razone, justifique, valore a propósito de la información que ofrecen estos materiales.
- La presentación pública, por parte del alumnado, de alguna producción elaborada personalmente o en grupo, sobre alguno de los temas que anteriormente se apuntaban con posibilidad de poder entablar un debate.
- Los debates en grupo en torno a algún tema bastante conocido o no muy conocido, de manera que los alumnos asuman papeles o roles diferenciados (animador, secretario, moderador, participando...).
- La exposición en voz alta de una argumentación, de una opinión personal, de los conocimientos que se tienen en torno a algún tema puntual, como respuesta a preguntas concretas, o a cuestiones más generales, como pueden ser: "¿Qué sabes de...?", "¿Qué piensas de...?", "¿Qué quieres hacer con...?", "¿Qué valor das a...?", "¿Qué consejo darías en este caso?"

Leer

- Hacer la lectura en voz alta, en todas las sesiones de clase, de la parte correspondiente a los contenidos a tratar en esa sesión, del libro de texto o cualquier otro documento usado como recurso, y evaluar ciertos aspectos: velocidad, entonación, corrección, ritmo, fonética.
  - A partir de la lectura del enunciado de las actividades a desarrollar, obtener la idea principal de la cuestión que se propone, para poder dar la respuesta adecuada.
- Incorporar en un texto las palabras o ideas que faltan, identificar las que expresan falsedad, adelantando lo que el texto dice, a medida que se va leyendo.
- A partir de la lectura de un texto determinado (periódico, revista...), indicar qué cuadro, qué representación, qué gráfico, qué título de entre diversos posibles es el más adecuado para el conjunto del texto o para alguna parte del mismo.

Escribir

- Componer un texto libre sobre un determinado tema, a partir de alguna razón que lo haga necesario.
- Componer un texto ajustándose a una guía, a orientaciones concretas, que cumpla unos determinados requisitos.
- A partir de la lectura de un texto determinado, elaborar un resumen.
- Escribir al dictado o realizar otro ejercicio o actividad que el profesor puede proponer en cualquier momento como complemento a los contenidos tratados en las sesiones de trabajo.

LIBROS DE LECTURA RECOMENDADOS

Intentar fomentar el hábito de lectura en el alumnado y las capacidades expresivas es un objetivo integrado en el currículo de todas las asignaturas del departamento, por lo que aquí sólo se apuntan algunos libros que pueden tener un interés especial en determinados cursos. Además, se tienen muy en cuenta las recomendaciones que el departamento de Lengua y Literatura Española nos sugiere para conseguir del alumnado una redacción y presentación adecuada de los textos escritos.

Aunque la lista no está cerrada, aquí figuran los principales libros recomendados:

1º y 2º de bachillerato:

- John Gribbin, *El efecto invernadero y Gaia*, Ed. Pirámide, Madrid, 1991.
- James Lovelock, *La venganza de Gaia*, Ed. Planeta, Barcelona, 2008.
- Lynn Margulis, *Microcosmos*, Tusquets, Barcelona, 1995.
- Lynn Margulis y Dorion Sagan, *¿Qué es la vida?*, Tusquets, Barcelona, 1996.
- Paul R. Ehrlich, *La explosión demográfica*, Salvat, Barcelona, 1993.
- Jared Diamond, *Armas, gérmenes y acero*, Debate, Barcelona, 1997.
- Agustí Galiana Soriano, *Nosotros los humanos*, Agua clara, Alicante, 2002.
- Clive Ponting, *Historia verde del mundo*, Paidós, Barcelona, 1992.
- Pedro Gómez Romero, *Un planeta en busca de energía*, Ed. Síntesis, Madrid, 2007.
- Alberto Vázquez-Figueroa, *Coltan*, Ediciones B, Barcelona, 2008.
- James Watson, *La doble hélice*, Ed. Salvat, Barcelona, 1994.
- Anne Sayre, *Rosalind Franklin y el ADN*, Ed. Horas, Madrid, 1997.
- Francis Crick, *Qué loco propósito*, Ed. Tusquets, Barcelona, 1989.
- Robert Sapolsky, *El mono enamorado*, Paidós, Barcelona, 2005.
- Adolf Tobeña, *Neurocotilleos*, Ed. Bromera, Valencia, 1997.
- José Camacho Arias, *Fleming*, Ed. Nivola, Madrid, 2001.
- Francisco Pelayo, *Darwin*, Ed. Nivola, Madrid, 2001.
- Xavier Duran, *Los secretos del cerebro*, Ed. Bromera, Valencia, 1999.
- Antonio González Bueno, *Linneo*, Ed. Nivola, Madrid, 2001.
- Adrian Desmond, *Charles Darwin*, Ed. Herder, Oxford, 2007.
- Jennifer Ackerman, *Un día en la vida del cuerpo humano*, Ariel, Barcelona, 2008.
- Alfredo Baratas, *Nobeles españoles*, Ed. Nivola, Madrid, 2001.
- Santos Casado de Otaola, *La ciencia en el campo*, Ed. Nivola, Madrid, 2001.

- François Raulin, *La aparición de la vida*, Ed. RBA, Barcelona, 1994.
- Manuel Lozano Leyva, *Los hilos de Ariadna*, Ed. Mondadori, Barcelona, 2007.
- Marvin Harris, *Nuestra especie*, Alianza Ed., Madrid, 2003.
- *Vacas, cerdos, guerras y brujas*, Alianza Ed., Madrid, 1990.
- *Caníbales y reyes*, Alianza Ed., Madrid, 1988.
- José Campillo Álvarez, *El mono obeso*, Ed. Crítica, Barcelona, 2007.
- Eduardo Punset, *Cara a cara con la vida, la mente y el Universo*, Ed. Destino, Barcelona, 2004.
- Stephen Jay Gould, *El pulgar del panda*, Ed. Crítica, Barcelona, 2001.
- Antonio Damasio, *El error de Descartes*, Ed. Crítica, Barcelona, 2001.
- Richard Dawkins, *El gen egoísta*, Ed. Salvat, Barcelona, 2000.
- Colin Tudge, *Neandertales, bandidos y granjeros*, Ed. Crítica, Barcelona, 2000.
- Juan Luis Arsuaga, *El collar del neandertal*, Ed. Mondadori, Barcelona, 2003.
- Joaquín Araújo, *La ecología en tu vida cotidiana*, Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2000.
- Manuel Toharia, *El clima*, Ed. Mondadori, Barcelona, 2008.
- Salvador Macip, *Inmortales y perfectos*, Ed. Destino, Barcelona, 2008.
- Alberto Díaz, *Bio...¿qué?*, Ed. Siglo 21, Argentina, 2005.
- Susan Aldridge, *El hilo de la vida*, Ed. Cambridge, 1999.
- José Manuel Sánchez Ron, *Diccionario de la ciencia*, Ed. Planeta, Barcelona, 1996.
- José María López Piñero, *Cajal*, Ed. Debate, Madrid, 2000.
- Valentín Fuster, *La ciencia de la salud*, Ed. Planeta, Barcelona, 2008.
- F. Grande Covian, *Nutrición y salud*, Ed. Temas de hoy, Madrid, 1988.
- Claudio Mariscal, *100 errores de la nutrición*, Ed. Temas de hoy, Madrid, 1988.
- Jean François Bouvet, *Hierro en las espinacas*, Ed. Taurus, Madrid, 1999.
- Roberto Pelta, *100 consejos médicos para vivir con salud*, Ed. Temas de hoy, Madrid, 1998.
- José Mª Odriozola, *Nutrición y deporte*, Ed. Eudema, Madrid, 1994.
- Carmen Albaladejo et al. *Por qué comemos*, Ed. Alhambra, Madrid, 1986.

2º ciclo de la ESO

- Gerald Durrell, *Mi familia y otros animales*, Alianza Ed. Madrid, 1982.
- *Bichos y demás parientes*, Alianza Ed., Madrid, 1982.
- John Button, *Házte lo verde*, Ed. Integral, Barcelona 1997.
- Carmen Esteve, *La ecología empieza en casa*, Ed. Tikal, Madrid 1990.
- Debbie Silver, *Lo que tú puedes hacer para salvar la Tierra*, Ed. Lóquez, Salamanca, 1998.
- Isaac Asimov, *Los lagartos terribles y otros ensayos*, Alianza Ed., Madrid, 1980.
- *El universo*, Alianza Ed., Madrid, 1984.
- *El electrón es zurdo*, Alianza Ed., Madrid, 1979.
- *El principio y el fin*, Ed. Edhasa, Buenos Aires, 1978.

✓ **DEPARTAMENT DE CASTELLÀ: LENGUA I LITERATURA**

El foment de la lectura és una de les tasques primordials del nostre Departament. En la mateixa línia que la última Llei d'Educación (LOMLOE), dediquem una part important de la nostra assignatura a fomentar el gust per la lectura ja que sabem bé que la lectura és una ferramenta bàsica per al desenvolupament personal, social i intel·lectual de les nostres alumnes i dels nostres alumnes. Volem que el nostre alumnat compartisca la idea que llegir és un plaer i que la lectura és una forma de millorar la vida.

El foment de la lectura comença en les mateixes classes amb la manera d'abordar els textos i el fet literari: activitats prèvies i posteriors a la lectura i tallers de producció de textos estan destinats a millorar l'hàbit lector, la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita, acords estes amb l'edat i nivell.

Aquest curs el nostre Departament afronta el repte de la lectura en dos eixos fonamentals:

-La dedicació d'una hora semanal de la nostra matèria a la lectura (per al nivell d'ESO)

-L'elecció, per part de l'alumnat, de les obres que volen llegir (encara que siga amb la supervisió del professorat).

A més a més, el Departament s'ha compromés a fer tasques creatives a partir de les lectures: diaris de lectura, creació de textos literaris, llibres murals, xicotetes exposicions morals, creació d'imatges fixes o en moviment que simbolitzen o desenvolupen trames, personatges, llocs, etc., intentant fugir del "control de lectura" que, sovint, no contribueix a l'acostament més lúdic i creatiu que pretenem promoure.

En la mateixa línia que planteja la LOMLOE quant a la diferenciació entre lectures guiades i lectures autònomes, el treball en les nostres classes i en les activitats complementàries que plantejem combina la necessitat que l'alumnat conega una sèrie d'obres literàries claus en la Història de la literatura espanyola i universal (lectures guiades) amb la necessitat de fomentar l'hàbit lector a través de les lectures autònomes, procurant que cada alumne/a puga anar forjant el seu propi itinerari lector d'acord amb els seus interessos i amb la seua competència lectora.

En aquest sentit, el nostre Departament té una implicació enorme en la dinamització i modernització de la Biblioteca del Centre, conscients com som que és el lloc idoni perquè la lectura siga un hàbit entre l'alumnat de l'Institut. La labor de digitalització per a facilitar els préstecs té aqueixa finalitat, així com la d'apostar per una contínua renovació de títols que puguen posar a l'abast de l'alumnat aquelles obres que són del seu interès. És obvi, d'altra banda, que el bon funcionament de la Biblioteca és una mesura que compensa les desigualtats econòmiques del nostre alumnat.

Perquè l'alumnat conega com està ordenada la biblioteca i sàpia quin és el seu

funcionament, fem visites amb l'alumnat a principi de curs i en elles els convidem que s'emporten en préstec algun llibre que els abellisca llegir. És cert que, amb la desaparició de les aula-matèria, hem perdut les biblioteques d'aula, però, d'aquesta manera, intentem suplir la seua funció.

A més de la Biblioteca del Centre, el nostre departament fomenta l'ús de les biblioteques públiques i de la plataforma pública de préstecs en línia "e-*Biblio"

Aquest curs hem programat diverses activitats complementàries que tenen una clara relació amb el foment de la lectura, com són les trobades amb escriptors/as (en col·laboració amb el *CeMaB -Centre d'Estudis Mario *Benedetti de la Universitat d'Alacant), l'assistència a representacions teatrals i la participació, un any mes, en les narracions orals de "Mites del Mediterrani".

✓ **DEPARTAMENT DE CICLES FORMATIUS D'HOSTALERIA I TURISME**

El foment de la lectura des dels diferents mòduls que formen part de la Família Professional d'Hostaleria i Turisme, es durà a terme de la manera següent:

- A partir de la realització de tasques d'investigació en què siga imprescindible llegir documents de distint tipus i suport.
- A través de lectures recomanades.
- A través de la Pràctica de la lectura en veu alta, llegint, en algunes sessions de classe, la part corresponent als continguts a tractar en eixa sessió (del llibre de text o qualsevol altre document usat com a recurs)

La lectura es promourà al llarg del curs per mitjà de:

- Lectura de textos relacionats amb el sector de l'hostaleria i el turisme, i posterior debat en l'aula.
- Premsa general i especialitzada perquè l'alumne es pugua familiaritzar amb el llenguatge periodístic utilitzat i al mateix temps adquirisquen el gust i la curiositat per la lectura d'este tipus de premsa. (De viatges, Confins, Nexe tour, El diari del turisme, Viatjar, Culinària, Gourmet, Sabor Mediterrani, etc.)
- Biblioteca del centre i sala d'Infocole. S'organitzaran activitats en la biblioteca del centre i en l'aula d'informàtica, aprofitant els bons recursos de què disposa perquè l'alumne pugua buscar informació i treballar amb textos tant en format paper com a través de suport electrònic.
- Lectura de fragments de llibres relacionats amb els diferents mòduls professionals i Cicles Formatius i seleccionats pel professor.

✓ **DEPARTAMENT DE DIBUIX**

Como libro de consulta para esta asignatura, al alumno se le recomendarán los siguientes libros:

- *Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas* de Antoni Pedrola.

- *Diccionario de términos artísticos* de la editorial Globo.
- *Dibujo de perspectiva* de la editorial Parramon.
- *Dibujo de anatomía artística* de la editorial Parramon.

Además de una biblioteca de aula formada por libros de arte, tanto de diferentes artistas, como libros de texto de la ESO de diferentes niveles.

✓ **DEPARTAMENT DE CULTURA CLÀSSICA**

El listado siguiente es una guía para los libros que se leerán a lo largo del curso 2021-2022 en las asignaturas adscritas al departamento de Cultura Clásica. Algunos de los libros, más enfocados para un público juvenil, se propondrán a lo largo del año para que el alumnado pueda hacer una lectura personal y poder hacer ante el resto de compañeros exposiciones escritas o habladas (presentaciones).

Algunos de los libros propuestos son realmente manuales de los que se sacarán extractos, para su posterior traducción o para contextualización de la propia materia; el listado por lo tanto, se dividirá en dos apartados: el primero (1), serán los libros propuestos para su lectura individual (los hemos elegido de esta manera al pensar que los alumnos tienen la madurez suficiente para poder entender y extraer la información de estos libros) y el segundo grupo (2), que contiene materiales de consulta, del que se pueden sacar fragmentos, por ejemplo, para la traducción de textos en Bachillerato o para la contextualización de algunos apartados culturales en la asignatura de Cultura Clásica.

Cultura Clásica:

- Angela, A. (2009). *Un Día en la Antigua Roma: Vida cotidiana, secretos Y curiosidades*. (2)
- *Biblioteca mitológica. (Pseudo-Apolodoro)*. (1)
- César, C. J. (2021). *La Guerra de las Galias Y la Guerra civil*. Editorial Verbum. (2)
- Davis, L. (2018). *La plata de Britania*. B DE BOLSILLO. (1)
- Homero. (1989). *La Ilíada*. Ediciones AKAL. (1) (2)
- Homero. (2012). *La odisea*. Almadraba. (1) (2)
- *Lisias contra Eratostenes*. (n.d.). UNAM. (2)
- Marqués, N. J. (2018). *UN AÑO en la Antigua Roma. La Vida COTIDIANA de los ROMANOS a través de Su CALEN*. (1)
- Montanelli, I. (2016). *Historia de los griegos*. DEBOLSILLO. (1)
- Platón, & García, Ó. M. (2008). *Platón: Protágoras, Gorgias Y Menón*. EDAF. (2)
- Riordan, R. (2021). *Percy Jackson Y los dioses del Olimpo - La serie completa: (pack con: El ladrón del Rayo | El mar de los monstruos | La maldición del Titán | La Batalla del laberinto | El ultimo héroe del Olimpo)*. SALAMANDRA BOLSILLO. (1)
- Román, L. M. (2020). *Oscura Roma: Saga de Marco Lemurio I. La Esfera de los Libros*. (1)
- Vallejo, I. (2019). *El infinito en UN junco: La invención de los libros en el Mundo Antiguo*. (2)
- Zarka, A. (2002). *Julio Cesar Y la Guerra de las Galias*. Ediciones AKAL. (2)

Bachillerato:

- Angela, A. (2009). *Un Día en la Antigua Roma: Vida cotidiana, secretos Y curiosidades*. (2)

- Biblioteca mitológica. (Pseudo-Apolodoro). (1)
- César, C. J. (2021). La Guerra de las Galias Y la Guerra civil. Editorial Verbum. (2)
- Davis, L. (2018). La plata de Britania. B DE BOLSILLO. (1)
- Homero. (1989). La Iliada. Ediciones AKAL. (1) (2)
- Homero. (2012). La odisea. Almadraba. (1) (2)
- Lisias contra Eratostenes. (n.d.). UNAM. (2)
- Montanelli, I. (2016). Historia de los griegos. DEBOLSILLO. (1)
- Platón, & García, Ó. M. (2008). Platón: Protágoras, Gorgias Y Menón. EDAF. (2)
- Vallejo, I. (2019). El infinito en UN junco: La invención de los libros en el Mundo Antiguo. (2)

✓ DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Sin perjuicio de su tratamiento específico en algunas de las materias del departamento de Economía se trabajarán distintos elementos transversales de carácter instrumental, uno de los cuales hace hincapié en la adopción de medidas para estimular el hábito de la lectura y mejorar la comprensión y la expresión oral y escrita.

Las materias del departamento de Economía exigen la configuración y la transmisión de ideas e informaciones. Así pues, el cuidado en la precisión de los términos, en el encadenamiento adecuado de las ideas o en la expresión verbal de las relaciones hará efectiva la contribución de esta materia al desarrollo de la competencia en comunicación lingüística. El dominio de la terminología específica permitirá, además, comprender suficientemente lo que otros expresan sobre ella.

La valoración crítica de los mensajes explícitos e implícitos en los medios de comunicación (como, por ejemplo, en la prensa), puede ser el punto de partida para leer artículos, tanto en periódicos como en revistas especializadas, que estimulen de camino el hábito por la lectura.

La consolidación del hábito lector debe ser un objetivo prioritario de la educación y por tanto se ve reflejado también en las programaciones del departamento. La lectura se promoverá a lo largo del curso mediante:

- A partir de la lectura del enunciado de las actividades a desarrollar, obtener la idea principal y parafrasear la cuestión que se propone, para poder dar la respuesta adecuada; esto es particularmente importante en la lectura de los enunciados de los ejercicios escritos.
- Lectura de textos de tipo empresarial y posterior debate en el aula. A lo largo del curso, con el avance de las unidades didácticas, se facilitará al alumno diversos textos para su lectura en clase en voz alta con paradas breves en las que se pedirá al alumno un resumen de lo leído hasta ese momento. El objetivo es que el alumno asimile y comprenda lo que lee a la vez que lo hace.
- Prensa económica. Puntualmente, cuando la actualidad económica lo demande, se llevará al aula prensa económica (5 Días, "El Economista", "Expansión") para que el alumno se pueda familiarizar con el lenguaje periodístico utilizado y a la vez adquieran el gusto y la curiosidad por la lectura de este tipo de prensa.

- Lectura de fragmentos de libros relacionados con la materia y seleccionados por el profesor.
- Lectura artículos revista "Emprendedores" Se leerán en clase artículos de la revista para que los alumnos se interesen por las experiencias sufridas por los nuevos

✓ **DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ FÍSICA**

Entre las estrategias para animar al alumnado a leer, así como para favorecer su desarrollo en expresión y comprensión oral y escrita, podemos destacar:

- La lectura y comprensión del cuaderno de apuntes de Educación Física elaborado por el departamento.
- La elaboración del cuaderno de fichas.
- A través de coloquios, debates acerca de temas de interés como: hábitos saludables, dietas equilibradas, etc.
- Lectura de periódicos, revistas y artículos deportivos
- Vocabulario específico del área.
- Uso expresivo del cuerpo.
- Ejercicios y trabajos escritos.
- Intervenciones del profesor en forma de preguntas sobre cuestiones tácticas de los juegos, uso contextual de la técnica o aplicación del reglamento.
- A través de cualquier actividad que desarrolle la expresión oral, la lectura y la escritura.
- Participar de forma activa y crítica en charlas, debates: sobre consumismo, anorexia, drogas, etc.
- Hacer lecturas comprensivas y críticas de textos propios de la materia: libro de texto, revistas, prensa educativa y deportiva, etc.
- Elaborar por grupos un mural o cartel informativo relacionado con la asignatura: sobre el calentamiento, los tipos de deporte, los alimentos saludables, etc.
- Para cuando no se pueda practicar en clase la parte práctica por cualquier circunstancia, se invitará al alumnado a leer un artículo deportivo que le resulte interesante, del cual deberá hacer un resumen de media hoja y la otra media hoja exponer su opinión sobre el mismo y e motivo de la elección de dicho artículo.

Los descriptores que priorizaremos serán:

- Comprender el sentido de los textos escritos y orales.
- Expresarse oralmente con corrección, adecuación y coherencia.
- Respetar las normas de comunicación en cualquier contexto: turno de palabra, escucha atenta al interlocutor...
- Manejar elementos de comunicación no verbal, o en diferentes registros en las diversas situaciones comunicativas.
- Mantener conversaciones en otras lenguas sobre temas cotidianos en distintos contextos.
- Producir textos escritos de diversa complejidad para su uso en situaciones cotidianas o de asignaturas diversas.

- Utilizar los conocimientos sobre la lengua para buscar información y leer textos en cualquier situación.

✓ **DEPARTAMENT DE FILOSOFIA**

El Departament fomentarà la lectura per mitjà dels següents procediments en els nivells de Batxillerat:

1. Comentari raonat i comprensiu de distints textos filosòfics i psicològics llegits i treballats en l'aula.
2. Qüestionaris de comprensió sobre els llibres de lectura que determine el Departament.:
  - El Món de Sofia, de J. Gaartner.
  - Sapiens, de Y. N. Harari.
  - Homo Deus, de Y. N. Harari.
  - Viaje al centro de la filosofía, de Nemrod Carrasco.
  - Tot el que cal saber per ha saber-ho tot, de Jesús Purroy.
  - La veritat sobre la llum, de Ólafsdóttir.
  - El cisne negro: El impacto de lo altamente improbable, de Taleb Nassim Nicholas.
  - Los chicos de Hidden Valley Road, de Kolker.
  - Rostros en el agua, de Janet Frame.
  - La campana de cristal, Sylvia Plath.
  - El cerebro nos engaña de Francisco J. Rubia.

3. Pel que fa als nivells d'ESO l'assignatura de Filosofia i Valors ètics ens permet treballar la lectura per mitjà d'una selecció de textos ètics i filosòfics adequats al nivell així com una selecció de llibres de lectura que resulten atractius i suggeridors a l'alumnat.:

Wonder, La lección de August, de R. J. Palacio.

- August y yo: Tres historias de Wonder, de R. J. Palacio.
- El curioso incidente de un perro a media noche, de Mark Haddon.
- Invisible, de Eloy Moreno.
- El fum de Birkenau, de Liana Millu.
- El valor de la memoria, de Mercedes Núñez Targa
- La libertad según Hannah Arendt, de Maite Larrauri
- El principito, de Antoine Saint-Exúpery
- Thoreau en Walden, de John Porcellino
-

En els grups d'Atenció Educativa de l'ESO es fomenta la lectura y el bon us de la biblioteca aplicat a les distintes matèries e interessos del alumnat.

✓ **DEPARTAMENT DE FÍSICA I QUÍMICA**

La lectura y la comprensió lectora son un factor primordial para el desarrollo de las

competencias clave; en concreto, de la competencia en comunicaci3n lingüística. Su carácter instrumental como herramienta básica de comunicaci3n oral y escrita, de interpretaci3n y compresi3n de la realidad, de construcci3n y comunicaci3n del conocimiento y de organizaci3n del pensamiento, las emociones y la conducta, hace de esta competencia un elemento primordial en todas las áreas, en la nuestra también. Por todo esto consideramos importante el fomento de la lectura que potenciará estas capacidades. En relaci3n con los contenidos propios de nuestra materia, algunos de los textos propuestos son los siguientes:

- Ben Goldacre : Mala Ciencia Ed. Paid3s (2011)
  - ASIMOV, I.: Cien preguntas básicas sobre la ciencia. Alianza Editorial.
  - ESTEBAN SANTOS, S.: Introducci3n a la Historia de la Química. UNED Ediciones, 2001.
  - G3MEZ, R.: «Entrevista con Mariano Barbacid». Colecci3n Selecci3n de Textos divulgativos 1, Ed. Anaya.
  - G3MEZ, R.: «Una mujer para la historia: Marie Curie». Colecci3n Selecci3n de Textos divulgativos 1, Ed. Anaya.
  - S3NCHEZ RON, J.M.: El jardín de Newton. La ciencia a trav3s de su historia. Ed. Crítica.
  - L.Landau, Y.Rumer: Qu3 es la teoría de la relatividad. Ed. Mir
  - Robert L. Wolke : Lo que Einstein le cont3 a su barbero. Ed. Ma non troppo
  - STRATHERN, P.: El sueño de Mendeleiev. De la alquimia a la química. Siglo XXI Editores, Madrid, 2000.
  - ASIMOV, I.: Breve historia de la Química. Alianza Editorial, Madrid, 1999.
  - FERNANDEZ-VIDAL. S: La puerta de los tres cerrojos (trilogía) Editorial destino
  - GARCÍA BELLO.D: Todo es cuesti3n de química. Editorial ediciones Paid3s
- También, en Internet hay un buen número de libros y artículos clásicos disponibles, algunos de ellos utilizables por su propia carga de curiosidad científica. Además, en los libros de texto propuestos por el departamento hay materiales y propuestas de lectura suficientes para cada curso escolar.

✓ DEPARTAMENT DE FOL

M3DUL DE FOL

- 1 Debat quinzenal sobre les notícies més destacades de l'actualitat laboral que apareguen en la premsa escrita. Aleshores, prèviament, se'ls anima a llegir la premsa a la biblioteca del centre o bé a través d'internet. Se'ls demana que en aquestes sessions escullen almenys un article o notícia de la premsa i que facen un breu comentari personal.
- 2 Exercicis amb preguntes preestablertes a partir de la lectura d'una notícia corresponent a un ERE d'una empresa espanyola.
  3. Lectura individual del conveni col.lectiu del seu àmbit professional i explicaci3 posterior a l'aula.

M3DUL D'EIE

- 1 Lectura i comentari personal d'un llibre sobre el món empresarial, de divulgaci3 econ3mica, del món dels emprenedors, biografies, "coaching", etc. Es facilitarà l'elaboraci3 d'una llista conjunta formada pels títols aportats pel professor i l'alumnat.
- 2 Lectura de revistes d'actualitat econ3mica i del món empresarial d'informaci3 general i sessi3 de debat sobre articles seleccionats prèviament pel professor.

✓ DEPARTAMENT DE FRANCÉS

Queremos destacar que desde el Departamento de Francés se proponen diferentes lecturas a lo largo del curso. En el Departamento disponemos de material para prestar al alumnado, son lecturas graduadas en versión original adaptada, así como otros en versión original no adaptada para extranjeros. Resulta muy interesante el trabajo con la colección " Français Facile ", que se presenta en diversos niveles: principiante, nivel medio y avanzado, en función del nivel del alumnado. El Departamento de Francés cuenta con una serie de lecturas que permiten escoger al alumnado entre diferentes lecturas en función de sus gustos e intereses. Además, proponemos la suscripción del Departamento a una revista de jóvenes entre 10 y 15 años como es la revista "OKAPI" de la editorial Bayard. De esta revista se pueden sacar varios artículos y reportajes muy del gusto del alumnado adolescente y preadolescente que puede motivar e incentivar el aprendizaje del idioma.

De modo orientativo proponemos algunas lecturas:

- 1º y 2º de ESO: Enquête sur un bateau mouche, le journal de Caroline. Artículos diversos extraídos de la revista magazine OKAPI.
- 3º y 4º de ESO: Les parents impossibles, Vacances en Ardèche, Le vendeur de glaces, La villa d'en face. Artículos de la revista OKAPI.

Estas lecturas son propuestas de modo voluntario al alumnado. En efecto, a título individual, el alumnado puede pedir un libro para su lectura fuera del horario escolar y después el profesor le propone un pequeño cuestionario para comprobar la comprensión del texto leído. Por supuesto la lectura voluntaria se premia con mayor nota en la evaluación correspondiente. El profesor se encarga del préstamo de libros del departamento así como de su seguimiento y devolución en buenas condiciones.

Pero, aparte de la lectura voluntaria e individual, el profesor puede proponer la lectura en clase de un libro corto y realizar actividades para todo el grupo clase como modo de trabajar vocabulario, la fonética y la comprensión lectora, pues se leerà en clase y se evaluarà la pronunciación y la comprensión del vocabulario y del contexto, pues se harán preguntas sobre el texto. Dicha lectura permitirá también trabajar los contenidos en valores a través de diferentes títulos de la colección Ainsi va la vie de la editorial "Calligram" donde mediante cómics y un vocabulario muy propio del mundo de los adolescentes se trabajan temas de interés del público adolescente elaborados por un equipo de psicólogos y psicopedagogos especializados en temàtica adolescente.

Así pues y recapitulando sobre los recursos materiales, tenemos los recursos bibliogràficos que ya hemos mencionado como son: libros de texto, material del profesor que el alumno recibe fotocopiado, libros de lectura, diccionarios, revistas y periódicos, folletos turísticos, mapas...

Recursos audiovisuales e informàticos: visualización de películas en francés subtituladas, DVD, CD con canciones de autores de actualidad o clàsicos, proyector, ordenador... según la disponibilidad de la sala de informàtica se puede proponer la realización de alguna actividad interactiva en CD-ROM.

✓ **DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA**

Con el fin de cumplir con la recomendación del Ministerio de Educación de dedicar media hora semanal a realizar actividades relacionadas con la lectura de textos y con la comprensión lectora, el Departamento ha realizado una selección de lecturas que sirva tanto para apoyar las explicaciones en clase como para ser utilizadas en esa media hora de lectura.

Nuestra intención es promover el interés y el gusto del alumnado por la lectura, tanto dentro de la jornada escolar como en el tiempo de ocio, de forma que la lectura forme parte de la actividad cotidiana y se convierta en un hábito; igualmente perseguimos enriquecer el vocabulario que normalmente utilizan nuestros alumnos, así como su capacidad de expresión oral y escrita.

La selección de las lecturas del curso se ha realizado teniendo en cuenta los contenidos de nuestras materias, el nivel de conocimientos del alumnado y sus posibles intereses.

1º ESO

- La vuelta al mundo en 80 días. Julio Verne. Ed. Anaya
- Colmillo blanco. Jack London
- El sol no se detiene. Gabriele Beyerlein. Ed. Bruño
- La saga de "El clan del oso cavernario"
- Mitos y leyendas del Antiguo Egipto. Ed. Vicens Vives.
- El escarabajo de Horus. Ed. Oxford
- Mitos griegos. Ed Vicens Vives.
- La Odisea. Ed. Vicens Vives.
- La Iliada Ed. Vicens Vives
- Héroes de Roma en la Antigüedad. Ed. Anaya

2º ESO

- Finis mundi. Laura Gallego.
- Marco Polo. La ruta de las maravillas. Ed. Vicens Vives
- Las mil y una noches.
- Historia de una maestra. Josefina Aldecoa. Ed Debolsillo

3º ESO

- La vuelta al mundo de un forro polar rojo. Ed Siruela.
- Un enemigo del pueblo. Henrik Ibsen. Ed. Vicens Vives
- Cometas en el cielo. Khaled Hosseini. Ed. Salamandra
- Lazarillo de Tormes.
- La vida del Buscón. Francisco de Quevedo.
- Novelas ejemplares. Miguel de Cervantes.

4º ESO

- Tiempos difíciles. Charles Dickens.
- Kim. Rudyard Kipling.

- Sin novedad en el frente. Erich Maria Remarque.
- De ratones y hombres. John Steinbeck
- Diario de Ana Frank.
- Los últimos días de nuestros padres. Joël Dicker. Ed. Alfaguara.
- Soldados de Salamina. Javier Cercas. Ed. Tusquets.
- La colmena. Camilo José Cela.

✓ **DEPARTAMENT DE LLATÍ**

A través de la asignatura de Latín 4ºESO se fomentará la lectura dentro de la dinámica de clase con la lectura de textos clásicos adaptados así como resúmenes o extractos traducidos de las principales obras grecolatinas. Además, el alumno deberá proceder a la lectura previa de la obra a la que asistirán en el marco de las representaciones de Teatro Grecolatino, en caso de ser posible la asistencia. En Bachillerato, analizaremos, interpretaremos y traduciremos textos diversos (literarios, históricos y filosóficos) mediante una lectura comprensiva distinguiendo su estructura y características esenciales. Seleccionamos textos en los que aparezcan frecuentemente palabras que interesa que conozcan los alumnos de cara a la Selectividad, lo que permitirá una lectura comprensiva más rápida de los mismos, o bien palabras que han sido muy fértiles en las lenguas romances que el alumno maneja y que permitirá por tanto establecer un vínculo entre el latín y las dos lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana. Tanto en primero como en segundo curso de Bachillerato leeremos una selección de diferentes textos literarios relacionados con los temas de literatura que deben estudiar para Selectividad. Estos textos versarán sobre Épica, Lírica, Historiografía, Sátira, Teatro y Oratoria de los principales autores de la literatura latina. Por último, propiciaremos que nuestro alumnado participe en todas las actividades promovidas desde el Plan de fomento de la lectura establecido por el centro.

✓ **DEPARTAMENT DE MATEMÀTIQUES**

Selecció de lectures que permeten la selecció de xicotets relats amb contingut matemàtic per a treballar amb els alumnes:

PRIMER CICLE:

- La venganza del profesor de matemáticas
- Mati y sus mateaventuras: Hasta el infinito y más allá
- El despertar de una ecuación.
- Fragmentos de unrealidad imaginada. –
- Entre lo real y lo imaginario.

SEGON CICLE:

- Un teorema en la biblioteca.
- Todo por demostrar.
- La conjetura de Borges.

✓ **DEPARTAMENT DE MÚSICA**

Durante el proceso de enseñanza-aprendizaje, el Departamento ha previsto que el alumnado realice diferentes actividades con el objeto de acercarles a la lectura. Algunas de estas actividades de animación lectora se realizarán en voz alta durante las sesiones de clase.

Podemos mencionar las siguientes:

- Lectura de textos de canciones y de libretos de ópera.
- Lectura de recortes de prensa relacionados con noticias musicales, programas de mano de conciertos, programaciones musicales, críticas musicales, etc.
- Lectura de revistas especializadas de música, enciclopedias musicales, etc.
- Lectura de cuentos musicales.
- Las diferentes lecturas se llevarán a cabo utilizando textos contenidos tanto en soportes físicos tradicionales (papel) como en soportes electrónicos y digitales.

Para que la lectura tenga carácter comprensivo, a lo largo de las sesiones de clase se podrán realizar actividades como:

- Responder a preguntas relacionadas con el texto leído
- Señalar la idea principal de un texto
- Relacionar una palabra con su sinónimo
- Enlazar una palabra con su antónimo
- Indicar otros posibles significados de una misma palabra
- Señalar el significado de refranes

Por lo que se refiere a la expresión oral, se prevén algunas actividades que contribuirán a la mejora de aquélla. Podemos citar, entre otras, las siguientes:

- Exposición oral de trabajos monográficos (estilos y tendencias musicales, biografías de músicos, etc.)
- Preguntas orales en clase
- Dramatización recitada de una canción

Con el deseo de mejorar la expresión escrita, el Departamento ha determinado adoptar una serie de medidas que pretenden motivar al alumnado para cuidar tanto la ortografía como la caligrafía. En este sentido, la nota de los exámenes escritos se verá alterada, tanto positivamente como negativamente.

Una vez que se hayan corregido los exámenes escritos, se mostrará a cada alumno y alumna el suyo para que compruebe sus errores, tanto de contenido como de ortografía, pudiendo el profesor o profesora exigir al alumno o alumna que escriba correctamente las palabras en las que hubo faltas de ortografía.

Asimismo, a la hora de realizar las actividades escritas, se exigirá al alumnado un cuidado en la buena caligrafía, una correcta ortografía y una buena presentación de su cuaderno.

✓ **DEPARTAMENT DE RELIGIÓ**

Los relatos y la expresión oral son muy importantes en la transmisión y ejemplificación de los valores e ideas que enseñan las religiones. Estarán, por tanto, muy presentes en el desarrollo del proceso de enseñanza aprendizaje.

Se promocionará además el conocimiento de la Biblia como un hito en la literatura universal, siendo el primer libro impreso y el más traducido y editado del mundo.

✓ **DEPARTAMENT DE VALENCIÀ**

Per aconseguir els nostres objectius, proposem les següents activitats:

A nivell d'aula:

- Lectura de textos literaris i no literaris, complets o fragmentats, de diverses èpoques, moviments, gèneres i autors; de temàtica, finalitat, estructura, etc. variada, adequats a l'edat de l'alumnat.
- Activitats de lectura comprensiva i comentari sobre els textos llegits a l'aula.
- Aprofitar la lectura d'algun fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica per a ampliar la informació sobre l'autor/-a, el llibre al qual pertany o algunes altres obres seues, així com sobre el context històric, el moviment cultural o artístic...
- Activitats de creació de textos literaris imitant models i/o a partir de certes premisses (tema, estructura, finalitat, característiques pròpies d'un moviment literari, tècniques d'escriptura específiques, punt de vista, etc.).
- Activitats de redacció de textos responenent a unes directrius determinades (continuació d'un text donat, partir d'un conjunt de paraules o imatges concretes,
- Activitats de transformació de textos d'un gènere determinat en un altre de diferent gènere.
- Activitats d'enregistrament i audició de fragments de textos narratius, poemes o escenes teatrals.
- Activitats de comentaris de textos literaris.
- Activitats d'investigació sobre l'obra i sobre l'autor a través d'Internet, enciclopèdies o llibres especialitzats.
- Aprofitar els texts poètics i teatrals que apareixen al llibre de text per recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Representació de fragments de textos literaris, tant de creació pròpia de l'alumnat com de textos teatrals editats i/o adaptats.

5. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

5.1. BIBLIOTECA DE CENTRE

En la biblioteca de centre se sustenta una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura en el centre. En conseqüència, per al bon funcionament del pla s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- Cada curs escolar es nomenarà un equip responsable que vetlarà per l'organització correcta i el bon funcionament de la biblioteca del centre.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'este, incloent-hi suports textuais diferents.
- L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment les col·laboracions oportunes amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura.
- En acabar el curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

5.2. AULA D'INFORMÀTICA

- L'aula d'informàtica ens posa a l'abast nombrosos recursos informatius i didàctics d'una diversitat extraordinària que poden contribuir a fomentar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat del centre. Per això, acordem que en cada curs escolar:
- Es nomenarà, entre el professorat del centre, una persona o equip responsable que tindrà compte de l'organització i del bon funcionament de l'aula d'informàtica.
- S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre i l'equip directiu facilitarà en la distribució horària del centre, sempre que siga possible, la formació de grups d'alumnes més reduïts per a una atenció més individualitzada per part del professorat i una correcta adquisició dels continguts impartits.
- L'equip de l'aula d'informàtica s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos digitals que ofereix l'aula.
- La "Tabletomovil" proporciona un aula d'informàtica portàtil per a poder convertir qualsevol aula ordinària en una aula d'informàtica

5.3. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat en els apartats anteriors, queda clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de que es disposa. No obstant això, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si hi demanem la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- A les famílies, per mitjà de l'AMPA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.

- Al personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc– que pot assessorar i amb qui es poden fer activitats conjuntament.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que ho necessiten.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als centres assessors de formació del professorat.
- Al personal de representació i promoció de les editorials.

5.4. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- Els recursos econòmics, sense els quals no es pot planificar correctament cap iniciativa.
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir la biblioteca municipal. A més de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, en l'espai físic de la biblioteca pública de la localitat es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza aquesta.
- Les ajudes d'atorga la conselleria per a la dinamització de les biblioteques i que se sol·liciten anualment
- L'ajuntament, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics vinculats a projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs per a participar amb l'alumnat o amb el professorat.
- La resta dels centres educatius de la localitat amb els quals podem intercanviar idees i experiències, o plantejar projectes comuns que possibiliten la realització d'activitats inabastables per un sol centre.
- La revista escolar del centre que afavoreix l'expressió escrita i l'interés de l'alumnat per llegir els escrits dels altres alumnes.
- Les institucions i/o entitats públiques i privades de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració: Fundació Bromera per al Foment de la Lectura, Fundació Germà Sánchez Ruipérez, FULL, fundacions bancàries, instituts culturals de caràcter local, comarcal, provincial, autonòmic o estatal, etc.
- Les editorials que ofereix recursos com ara propostes didàctiques sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- La llibreria o llibreries de l'entorn amb que, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interés per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre en el centre, mercat d'intercanvis literaris, etc.
- Els mitjans de comunicació locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions a què es facen del pla de foment lector.

5.5. A QUI CORRESPON APLICAR LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR?

El pla de foment de la lectura del centre va ser redactat per la comissió coordinadora constituïda a principi del curs escolar 2017-2018 i ha sigut revisat tots els cursos acadèmics per a la seua actualització, amb la finalitat de continuar el pla. La mencionada comissió ha sigut formada pels membres següents del claustre del centre:

- a La direcció d'estudis.
- b Els coordinadors i les coordinadores d'etapa.
- c Els caps de Departaments.
- d El professorat responsable de la biblioteca.

D'acord amb aquest document, que ja forma part del Projecte Educatiu del Centre, la Comissió Coordinadora del Pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar amb idèntica composició i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats que es duran a terme cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura, és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la Programació Anual del Centre.

Per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones, cicles i/o departaments i comissions responsables que hi tinguen relació– la Comissió Coordinadora assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La Comissió Coordinadora, a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) del centre, amb l'associació de l'alumnat, i amb les entitats públiques o privades que duguen a terme iniciatives i projectes que contribuïsquen a l'exercici d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la Comissió Coordinadora té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es facen en el centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió siguen els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del Pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'Equip Directiu, als cicles o departaments, als coordinadors, al professorat de cada una de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de la biblioteca o de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

6. AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i les activitats fetes durant el curs, farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, haurà de reflectir els aspectes següents:

- a Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b Les activitats exercides en el pla.
- c La consecució dels objectius proposats.
- d L'aprofitament dels recursos del centre.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que es faça, s'extrauran les conclusions que permetran expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent. Pel que fa a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

Criteris d'avaluació del professorat

- Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla de foment lector, que ha de determinar les qüestions següents:
  - S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar?
  - S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre?
  - S'ha treballat en equip, per cicle i/o departaments per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura?
  - Quantes activitats conjuntes de cicle i/o departament i de centre s'han programat a l'any?
  - Quin ha sigut el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats?
  - S'han fet sessions d'informació i formació del professorat amb temàtica relacionada amb el foment de la lectura i l'escriptura?
  - Quants docents han participat en cursos de formació? En quants cursos?
  - Quin és el grau de satisfacció amb les llistes de llibres proporcionades?
  - S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector?
- Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

Criteris d'avaluació de l'alumnat

- Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, tant textos literaris com de textos no literaris, a principi de curs.
- Relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat fetes en cada nivell i àrea. S'han fet totes les programades.
- Relació de les activitats d'expressió escrita fetes per l'alumnat en cada nivell i àrea.
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant textos literaris com de textos no literaris.

- Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura específiques fetes en cada cicle i nivell. S'han fet totes les programades?
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants.
- Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades.
- Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements.
- Nombre i relació de les activitats de foment de la lectura relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general fetes en el centre. S'han fet totes les programades?
- Grau de satisfacció del professorat, de l'alumnat i de les famílies de cada una de les activitats.
- Valoració de la comissió coordinadora i dels responsables de cada una de les activitats pel qual respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes.
  - Quantitat de professorat i d'alumnat que ha participat en cada una de les activitats commemoratives i de foment de la lectura de tot el centre.
  - Grau d'implicació de l'AMPA i de les famílies del centre.
  - Resultats avaluable de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme.
  - Quantitat de professorat que ha aplicat en les seues classes les estratègies d'afirmació i de consolidació permanent.
  - Relació de les estratègies més utilitzades.
  - Relació de les estratègies més efectives de cara a l'alumnat.

Criteris d'avaluació de les famílies

- Determinar si les activitats proposades s'han dut a terme.
- Establir uns procediments per a avaluar la lectura dels fulls i la satisfacció o conformitat de les famílies amb el contingut exposat.
- Conèixer el grau de participació dels famílies en els activitats i en els campanyes d'animació lectora organitzades per centre.
- Saber el nom de persones participants en cada una dels xarrades i activitats formatives per als famílies i el seu grau de satisfacció.
- Esbrinar si l'AMPA s'ha implicat en el pla anual de foment de la lectura.
- Conèixer el nom d'activitats organitzades per l'AMPA i el grau de satisfacció assolit.
- Concretar l'assignació econòmica per al suport dels activitats de foment lector del centre.
- Elaborar, per part de l'AMPA, una memòria per a avaluar la seua implicació i participació en el pla anual de foment de la lectura del centre. I incloure-la en la memòria del pla.

Criteris d'avaluació del entorn del centre

- Nombre d'activitats en que s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats.
- Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.
- Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en que s'ha participat.
- Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura.
- Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades.

- Quantitat d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre.
- Nombre de col·laboracions de la comunitat educativa del centre en els mitjans de comunicació.
- Relació de les accions o activitats fetes conjuntament amb altres centres i grau de satisfacció.

•

Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

7. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que es faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- Supervisarà que en el web del centre estiguen accessibles els documents actualitzats del pla de foment de la lectura i que figure alguna secció en què es done notícia de les activitats més destacables que es facen al llarg del curs.
- Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en l'edició del butlletí d'informació a les famílies que es distribueix a l'inici de cada curs.
- Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb les famílies de cada aula.
- Amb la supervisió de l'equip directiu, redactarà notes de premsa i informarà, els mitjans de comunicació locals i comarcals –premsa impresa i digital, ràdio i televisió– de les activitats i dels actes més importants que es facen en el centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es facen en el centre o d'aquelles en que participa l'alumnat, repercuteix sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interés per l'aprenentatge.
- Promourà i motivarà el professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana.